

Szerkesztőség:

Kaposvár, fő-ut 35 sz. a.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény, kézirata, ismertetésre szánt könyv.

Kiadó-hivatal:

Leffele H. könyvnyomdája
Kaposvár.
Ide elzáruló az előfizetési pénz hirdetési és nyiltérj s általában a lap anyagi részét illető minden közlemény.

Előfizetési díj:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek:

helyben a kiadóhivatalban,
továbbá Budapestén Hasenstein és Vogler, Goldberger A. V. Láng és társa. Bécsben Hasenstein és Vogler, Oppelk Alajos, Mosse Rudolf, Daube G. L. és társa s Rotter és társa irodájában.

NÉPJOG.

Megjelenik minden pénteken**Kaposvár, febr. 23.**

A most folyó képviselőházi viták alatt mi, itt a vidéken, kik távoli szemlélői vagyunk a dolgok menetének s annál éberebben kiterjesztjük figyelmünket sok olyan tünetre, melyet pártunk képviselői ott fón a viták hevében, lázában tán észre is alig vesznek, — egy különös körülményt tapasztalunk. Korántsem mondjuk, hogy kiváló jelentősége van. Nincs, de mint tünet megjegyzést érdemel és mint ilyet hozzuk e helyt szóba.

A függetlenségi párt az ország termében számra folyton csekély volt, tagjainak sokaságával nem imponált, de mégis volt ereje, súlyt adott a latban, kiváló szerepet vitt. Vajjon miért? Azért, csak azért lehetett az így, mert nem csupán egységes nagy eszme lelke s itte mindannyit, nem csupán, hogy az ország függetlenségének komoly jelszava volt írva együttes zászlajukra, hanem, mert tagjai között a kisebbség, a csekélyebb jelentőségű eszmékre nézve is megvolt az egyetértés, szoros volt az összetartás, egységes a taktika, okszerű és tervszerű a harcsmódor.

Mai nap? A hány tagja a pártnak, annyi eszme csillogása felé tetszeleg. — A hány szónoka a pártnak, annyi különféle gondolkodásmód és másnemű fölfogás. Az elveken nincs eltérés, a programban nincs különbség, tudjuk, a függetlenségnek célja, terve áll az előtérben mindig, ugyde mikor arról van szó, hogy az egyetértést, az összetartást demonstráljuk is, mert arra szükség van, akkor a lehető legkedvezőtlenebb benyomást teszi ránk, hogy a párt tagjai egymás ellen, egymás nézetei miatt annyiszor kelnek szóharcaiba, akár a kormánypárttal s oly vehemenciával vitakoznak, mikánt ha csak egymást akarnak a uyerregből kihányani.

Tudjuk, hogy nem így van, de a költ.

TÁRCZA.

A mi kis fészünk.

— Kaposvári egyletek és társulatok —

Ha a társulás szelleme, az együttélés utáni vágy, összműködés fejlesztése kedves, vig és kvalifikált közéletet jelent, Kaposvár, ott panaszunk nem lehet — saját magunk ellen. Mert van itt egylet és társulat quantum satis, kezdve a kaszinón s nem végezve a névtelen hősök tarokk-társulatán sem. És van is nyoma a társas működésnek. Hogy mind a mellett a valóság nem felel meg mindent a czimnek, a gyakorlat nem felel meg a kitűzött célnak és még sincs igazi társas-élet az ő fűszerével, annak okai mélyebben fekszenek, hogysem itt egy tárca keretében elmondhatnók.

Összefoglalva e helyütt a kaposvári egyletek rövid tükrét, adjuk.

Elöljár az előjáró: a kaposvári műkedvelő-társulat. Nem igen kell bemutatnunk, mert ismeretes, ez adja a legélénkebb jeleket magáról. Ez mozog legsikeresebben is legtöbbször — zajjal. Hja, mikor ez ma a siker föltétlen föltétele! A műkedvelő-társulat célja tudvalevőleg előadások, színjátékok, felolvasások, bálok rendezése jótékonyczéllal, fejlesztése a társaséletnek és föntartása az élénkségnek folytonos mozgalmal. A társulatnak most 52 rendes tagja van. Illetékeket itt fizetni nem kell, nagy kezelés sincsen, a jövedelmet minden egyes estély után azonnal szétosztják a jótékony czélra. A tagok egyébként többnyire „tentások,” ügyvédek, jeleltek, doktorok, hivatalnokok stb. Vagyonuk a színpadból, fölszerelésből, ruhatarból áll vagy 1500 frt értékben. — Ha jó farsang volt, övék az érdem, de ha rossz volt — nem az ő hibájuk.

A nemzeti kaszinó az idén is — megszervezkedett. Többet tavaly sem igen tett.

A Mária-Valéria-egylet is megalkult, de működni csak ezentúl fog rendszeresen.

ségyvetési viták alatt nem volt nap, mikor ezt vagy ehhez hasonlót ne tapasztaltunk volna, mintha az a 90 s néhány fő mind máskép gondolkoznék, mintha az a közel százra való tagból álló párt már tisztára meghasonlott, megbomladozott volna a saját kebelében. Hogy ennek milyen benyomása van a közvéleményre, mily visszahatása a nagy közönségre, nem a „Népjog” feladata az igen tisztelt orsz. függetlenségi párt becses figyelmébe ajánlani.

Nem telik ki tőlünk, hiszen nem is pártunk programjának szellemével fér össze, hogy bilincset, az önállóság elszorítását, a tagokra nézve a kényszer-taktikát hangoztassuk. Gyűlöljük az eféle ostobaságot. Nem is kivihető. Nálunk épen nem. De nem is szükséges. Hanem az már mégis meggondolandó, hogy a párt, a mennyit nyert tagjai számában, annyit készül veszíteni az összetartás, az egyértelem, összműködés súlyában.

Még egyszer ismétljük: tudjuk, hogy ennek a tünetnek valami különös jelentősége nincs. A függetlenségi párt egységes és szilárd. Nem is koncz, nem ígérlet, nem jutalom utáni várakozás, de eszme, elv fűzi egybe tagjait. Csakhogy épen, mert ez így van, mert egyéni érdekei senkinek nincsenek, teljességgel fölösleges az egymás közötti horzsolkodás, teljességgel kárhözvátandó a megállapított taktikán kívül, mondjuk ki: a klub kívánatai ellen való különleges szerepvívés épen oly kérdésekben is, miknek semmi közük az elvvel.

Talán ezzel eleget mondtunk. Ha a párt, mint párt nem képes valamely eszmét keresztül vinni, ha a párt mint ilyen nem tud valamely tárgyban szavazattöbbséget létrehozni: kisebbsége vagy egy tagja e ipso megbukik az ő „önálló” nézeteivel, terveivel. E nézetek ugyan becsülendők, mint minden nézet, az egyéni önállóság is sértetlenül föntartandó, mint a legdrágább szav-

badtság — de arra, hogy az ország színe előtt a különálló álláspontok folyton konstatiroztassanak és képviselőink egymás között, sőt olykor maga a klub elnöke a párttal, szóra alig érdemes tárgyak fölött polemikákat folytassanak, fölszólalásokat tegyenek, eszmeharcokat provokáljanak, egyrészt ellenfeleink fölfogására való tekintetből, de másrészt a párt tekintélye, sulya és hordereje érdekében, mely egyelőre mindennél fontosabb, csakugyan semmi szilkség nincsen.

Szervezkedjünk!

— A „Népjog” szerkesztőjéhez. —

Olvastam b. lapjában, fölolvastam több ismerősömnek s eszmecserét is folytattam a fölhívások fölött, melyeket e pártnak kitűnő tagjai: előbb Szabó Kálmán, utóbb ifj. Csorba Ede urak intéztek mihozzánk, elvtársakhoz. Olvastam, fölolvastam és megbeszéltem többekkel. Jó, lelkesítő benyomást tettek a szép eszmék, a határozott szavak mindnyájunkra: vartuk is folytatásukat, várjuk legkivált tetteken, mert éreztük s még maig is érezzük egyre égetőbben az erélyes, friss szervezkedés szükségét, az általános akció megkezdését, ne hogy ismét akkor készülődjünk, mikor már sokban elkésztünk.

Csupán arra akarom fölhívni b. figyelmét, hogy mi, itt a provincián készen állunk, vágyat érzünk a sorakozásra, a mult vereségek nem lankasztottak meg, sőt ellenkezőleg: megedzetek. Várjuk az utmutatást, az irányadók fellépését, önöknek pártunk, ismert, kipróbált vezetőinek jelszavát s nagyobb számban mint eddig, erélyesebben mint bármikor fogunk sorakozni a függetlenségi zászló alá.

E járásban s a merre megfordulok, kitűnő hangulat uralkodik pártunkra nézve a polgárság között. Kár minden napért, amelyet az általános szervezkedésre nézve elmulasztunk. Mire várjunk? Az elvetett eszmék ápolását kívánnak, ne hagyjuk parlagon a tevékenység terét. Csak

Célja: árvalányok nevelése, árvalház föntartása az egész megyére, jótékonyaság. Mintán az egyletben képviselve vannak a legelőkelőbb társadalmi körök, működésének sikerét már ez is biztosítja. Az egylet vagyona több ezer forintra rug.

Ezzel párhuzamosan működik az izr. nőegylet Kaposvárott, melynek szinte igen szép célja van, évenként több szegény leányt férjhez ad, ellátja ruhával, pénzzel, segíti a betegeket s nyáron szegény asszonyokat 50—60 fnyi segélylyel is küldenek a fürdőbe. Kár, miről nálunk valaki panaszt tett, hogy az egylet körén belül mitsem szólhatnak a tagok, mert mindent a választmány intéz el, a pénz aristokracia föltélen uralmat gyakorol.

Egyik tekintélyes testülete továbbá a városnak az egyesült nagy ipartársulat. Készpénze, ingó és ingatlan vagyona 6500 frtra rug s tagjainak száma most 231 et tesz ki.

A mi az iparos ifjak társulatát illeti, ez, mint halljuk, nem prosperál. Tagjai fogyni kezdenek s a kik megmaradnak, sem igen pontosan fizetik a heti illetekeket, ez a legnagyobb baj. Anyagi nélkül nincs egylet. Jövőre különben a társulat nagyobb súlyt szándékozik fektetni az önképzésre. Nagy a panasz, hogy az ipartársulat egy csöppet sem mozdítja elő érdekeiket, sőt inkább, mikor az ifjusági társulatnak csak egy órára egy zászlót kölcsönöz, azért két forintnyi bért kíván. Ebben bizony uszora van.

A kereskedelmi ifjak társulata előbbre áll. Itt lehet olvasni napilapokat, van igen szép könyvtárak, élénkebb eszmecserék, fölolvadások gyakoribbak, noha az egylet csak 1 éve áll fönn. Hanem ami igen szomorú az, hogy az egylet részben nagyon német. Mintha bizony a németiség a kereskedelmi foglalkozással vele járna. Mi szeretnők oda vonni a közönség figyelmét, hogy zárja el zsebet e társulattól, vonja meg pártolását ettől az egylettől, ha nem igyek-

szik belső ügyeibe átplántálni a tiszta magyar szellemet, magyar nyelvet, mert germanizáló fészkekre Somogy megye székvaróságban szükség már csak még sincs, s német felolvasások tartása Kaposvárott, már mégis csak elég kerek botrány. Annál nagyobb botrány, mert az egylet fiatalaságból áll, nem régi német urakból.

A tüzoltó-egyesület 1875-ben alakult. Hat-hét éve áll fönn, de bizony meg kell vallanunk, nem sok dicsőséggel. Tudvalevő, hogy az egylet már két ízben halál tusában szenvedett, csak az mentette meg az elhalástól, hogy ujjáalakították, amennyiben t. i. lett a parancsnokból főparancsnok, az alelnökből pedig elnök. E gyökeres átalakulás után ismét fölfrissülve — alszik. A tüzoltóság pedig de szép cél, de nemes eszme! minden jóra valóbb városban van ily társulat, de hogy Kaposvárott az egylet mai alakjában a hivatásának meg nem felel, smint komoly testület számot nem tesz, azt nem is kell fejtegetnünk. — Híreink közt erre nézve épen ma foglaltatik pár megjegyzés. Különbben az egyletnek vannak pártoló-tagjai, kik évenként 3 frtot fizetnek (85-en), vannak működő tagjai 57-en, vagyona áll 3800 frt értékű szerelvényből, butorból, a várostól pedig évenként 400 frt segélyt élveznek.

A Bikour Cholim egylet 1871 óta áll fenn. Vagyon 1800 frt készpénzből áll, a tagok száma 210, kik 12, 20 és 50 kr. havi illeteket fizetnek, ellenben az egylet javára számos adakozás történik. Az egylet betegeket segélyez betenkénti 3 frttal.

Mint ebből látható, Kaposvárott elég élénk volna a „társulási érzék”. Sőt azt hinnők, csak az ügynek szolgálna, ha néhányval — kevesebb volna az egylet, de több a tag és még több az egyetértés... S.

példa kell, csak egy kis mozgalom s a megyében lavinaként özönlenni fog össze a polgárság, hadd tisztuljanak az eszmék, s legyen ideje minden egyes körnek, járásnak megfontolnia a jövő teendőit. Én igenis kívánatosnak tartanám, hogy a szervezkedés mentől előbb megkezdődjék és részletes tervet halljunk a kivitelre!

Szili.

A szigetvári ünnepély.

Néhány hét előtt jeleztük, hogy a szigetvári kerület négy ízben egymásután megválasztott képviselője, F o r n s z e k Sándor arcképét Szigetvár tanácstermében örök emlékül elhelyezni készülnek s a leleplezésnek nagyobb szabású ünnepélyre való tételére széles körben is indultak eszmecsere. A mozgalomra vonatkozólag ma, lapunk zárta előtt következő táviratot vettük:

Szigetvár, febr. 23. Szigetvár város képviselőtestülete ma délután tartott ülésében nagy lelkesedés között egyhangulag elhatározta, hogy F o r n s z e k Sándor orsz. képviselő arcképét örökemlékül a tanácstermében elhelyezi, egyuttal az ünnepélyes leleplezés ideje 15 szóval 4 ellen márcz. 18 ára, mint az ünnepelet névnapjára tűzött ki.

Az ünnepély tehát 18-án fog végbe menni.

A nagy olajfestményű képet Stern Mór fakereskedő ajánlotta fel a kerületnek ily sorokban, Szigetvár város képviselőtestületéhez intézve:

Tekintetes képviselőtestület!

Szigetvár választókerület érdemekben megüzült és lángoló honszeretetéért ünnepelt országgyűlési képviselője tek. F o r n s z e k Sándor ur iránt érzett kiűnő tisztelet és nagyrabecsülésből van szerencsém a szabadelvűség eme lelkes és ünneplő bajnokának olajbafestett arcképét Szigetvár városának a végből ajándékolni adni, hogy az a városi tanácsterem díszül és a lelkes hazafi emlékének megörökítéseül szolgáljon.

Midőn erről Szigetvár városa tek. képviselőtestületét tisztelettel értesitem, kérem, hogy a képet rendeltetése helyére leendő elhelyezés végett tölem mielőbb átvenni méltóztassék.

Hazafias tisztelettel

Pécsent, 1882. febr. 1. STERN MÓR.

Az eszme ekként testté válik s a szigetvári kerület és vele Somogy megye ez ünnepélyvel tanúsítani fogja tiszteletét s becsülését egyik, hazáját forrón szerető s elveiben törhetetlen fia iránt.

KÖZÜGYEK.

A fővárosi kereskedők némely, se haladni, se magyarosodni nem akaró elemeinek idegen nyelvű czégtáblái ellen sokak által élénk figyelemmel kísért javaslatot nyújtott be Szalay Imre a képviselőházban. Jellemző, hogy pár nap alatt hetvenkilenc képviselő írta alá a javaslatot, melyben minden idegen nyelven írott czégtábla után évenkénti 100 frttal kívánta megadóztatni azokat, kik a fővárosnak bécs-külvárosi jellege mellett tüntetni kívánnak.

A ház leszavazta a javaslatot, de biztosíthatunk mindenkit, hogy annak czélját pártkülönbség nélkül helyeselték. Már ez a vita is elég volt, hogy kivált a Lipót- és Terézváros Bismarck-majmolóival megértesse, mennyire nem szivesen veszik tőlük ma e lerchenfeldi német-séggel, vagy gácsországi zsidó-jargonnal csinált szemszuro visszaélést oly időben, mikor a legújabb népszámlálás szerint csak néhány percent az, kik nem értenek magyarul. Jó lesz annál inkább megérteniök, mert a mi nem vált törvény erejére ma, törvény erejüvé válhat holnap; s mit nem fogadott el a törvényhozás ma, elfogadhat a társadalom holnap.

A határozati javaslat ellen különben gróf Szapáry Gyula csak inkább a fölizgatott német közönségre való hivatkozással nyilatkozott, s csak Steinacker Ödön és Wolf szász izgatók szálltak sikra ellene, s majdnem sikerült az elfogadásra hangolniok az amugy is meglevő hajlamát a háznak.

Szalay a viszonzásnál különösen elemében volt s ugyancsak keményen leczkértette meg Steinacker Ödön urat.

A vita jellemzésére itt közöljük a Szalay Imre által tartott beszédet, illetőleg választ, melyet a tárgyaláskor mondott.

Szalay Imre:

Sajátságos csoportozatok alakultak a határozati javaslat ellen. Egyik részről a szászok, más részről a kormány, harmadik részről pártom elnöke Moesáry Lajos.

Helyteleníti, hogy Moesáry mintegy isten belátni vél a szívekbe, s az aláírásokat nem elvből eredetnek, hanem az aláírási költség feletti örömmek tekinté. Nem tudja ezt másképp megmagyarázni, mint úgy, hogy a párt magára maradt vezére rettenetesen rosszul érezheti magát. Moesárynak a nemzetiségi kérdésben oly sajátosságos privat guszta van, hogy e miatt nem először marad magára e kérdésben. Ez már a második eset. (Ugy van! szélső balról)

Beszélnék hadjáratról, büntetésről. Miként lehet büntetésnek nevezni ezt, holott a pénzügyminiszter ur egyebet sem csinál, mint folytonosan adóalapokat keres. Megadóztatja a szükségletet, az élelmi czikkeket, s most már kísért az örleli adó is. Midőn én egy új adóforrást akarok nyújtani a pénzügyminiszter urnak, épen neki azt megtámadni helyesnek nem tartom. (Helyeslés) mert hogyha a miniszternek az élelmi czikkekre kivetett adóra szüksége van, ugyan miért nincs szüksége a húság adójára, mert az már csakugyan nem más mint húság, hogy ott ragyogjon az illetőnek czége különböző nyelveken.

Beszélt a miniszter ur arról is, hogy Párisban, Londonban sok idegen nyelvű felhívás látható. Igaz, de egy különbség van, az: hogy a főcégek mind francziák és angolok, csakis a kis mellék táblákon olvasható különböző nyelvű felírás. De ne keressük Londont és Párist. Menjünk Zágrábba vagy Steinaecker ur hazájába Nagy-Szebenbe és Brassóba. Vajjon található e ott magyar czég? (Igaz! úgy van!)

Steinaecker képviselő ur felhasználván hangom gyengeségét, ellenem oly roppant kirohást tett, amely emlékeztet engem a hét vitéz svábra. (Derütség.) Azt mondja ugyanis, hogy sovány volt indokolásom. Meglehet, de csak azok részére, a kiknek hazafisága is sovány, mert akinek igazi a hazafisága, az nem az indokolást tekinti, hanem azon elvet, mely az indítványban kifejezést talál. (Helyeslés balfelől.)

A t. képviselő ur arról is beszélt, hogy nem ellenzi azt sem, hogy hátulról írják fel azt. Ez a hátulról kifezéses bennem sajátosságos gondolatokat idéz fel, s eszembe juttatja azt, amit a multkor egyik képviselő társam mondott, hogy a képviselő ur és társai háboruban csak a hátukat szeretik, és hogy a háboruban mindig csak a hátukat látták még a régiebb időben is. Ezt mutatja az is, hogy nem gondol vele, hogyha hátul festik is rá a czimtablát mint a gyávaság bélyegét. (Derütség.)

Elnök: Engedelmet kérek a t. képviselő urtól, de ez egy kissé talán mégis erős volt. (Helyeslés.)

Szalay Imre: A legszebb, hogy épen Steinacker ur, a ki mellelleg legyen megjegyezve, az iparosoknak egyik sokat emlegetett vezér schwindlere... (Zaj. Mozgás. Ugy van! a szélsőbalról.)

Elnök: Figyelmeztetem a t. képviselő urat, hogy egymás iránt tekintettel legyenek.

Szalay Imre: Csupán azon indokból mondom, mert a képviselő ur engemet, mint a műborgyártás egyik védőjét állított oda, pedig én voltam az, ki a műborászok ellen a leghatározottabban küzdöttem. És ő volt épen az, ki, a mikor en a határozati javaslatot beadtam, a műborgyártás ellen, határozottan ellene nyilatkozott valamennyi iparkamarával egyetemben. És az is eredeti, hogy t. képviselő társam úgy gerálja magát, mintha ő nem tudom, micsoda született szász volna, pedig a mint hallom, nem onnan a szász földről való, nem is a hammelni patkányfogó hozta ide, hanem Debreczen tőzgyökéres magyar fészkekből vándorolt Szászországba. Kár volt Steinackernek fel nem hozni, hogy én vele szemben azon ajánlatot tettem, hogy elviszem őt is és még négy társát saját választó kerületem egyik oly falujába, mely egészen sváb falu. Én megengedem nekik, hogy ők mind az öten beszéljenek, én csak öt percig fogok beszélni. De mi lesz a következtetés? Azt a hátukon fogják találni. (Nagy derütség.) Azt vetették ellenére határozati javaslatomnak, hogy ez a municipium dolog és nem szükséges. Én nem engedhettem meg azt, mert a municipium jogkörébe tartozónak nem látom, mert ha végig gondolnák, mi történhetne? Hisz akkor épen ezen t. képviselő társaim, a szászok, indítványoznák egy oly municipiumban, ahol ők többségben vannak, hogy minden magyar felirat 100 frttal rovassék meg, ezt pedig nem tartanám osztó igazságnak. Mert Budapest Magyarország fővárosa, a melyre az ország miliókat áldozott, ott igenis felléphet az országgyűlés, de egyes helyeken nem tartom a magam részéről helyesnek. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Nem fogadhatom el a költségvetést, kérem a házat, hogy határozati javaslatomat elfogadni méltóztassék. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A javaslat ugyan elvetett, de hatása okvetlenül maradni és látszani fog.

Bukott.

Zichy Jenő gróf az iparosok egy részének vezére, bizalma, reménysége. Zichy Jenő gróf a magyar iparnak apostola: megvannak a maga nézetei, fejtegette nálunk is. Ismerjük. Abból állanak, hogy az iparos ne politizáljon és ne okoskodjék, hanem dolgozzék: az iparosok helyett majd politizál és gondolkozik ő. Abból állanak továbbá, hogy a magyar ipar sorsán a mai kormányrendszeren belől, a közös vámterület mellett is segíthető. A gróf, hogy ezt bebizonyítsa, tervet is dolgozott ki, azt határozati javaslat alakjában a képviselőháznak be akarta nyújtani. E terv csupán annyiból áll: utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy az állam szükségletét ezentul a magyar ipar állítsa ki, a honvédség szükségletét kizárólag, a közös hadsereg szükségletét a quóta arányában.

Kétségkívül méltányos kívánat és iparosaink nem gondolhatnak egyebet, mint hogy a kormány sietett kijelenteni, miként e javaslat legfeljebb azért felesleges, mert hiszen a kormány e méltányos kívánalmakat már eddig is szem előtt tartotta s fogantatosította. Az iparosok e reménysége annál nagyobb lehetett, mert hiszen Zichy Jenő gróf javaslatát hetven kormánypárti képviselő írta alá, s ő maga is csak azért mamelek, mert — tudvalevőleg — viszonzásul az ipar számára akar kieszközölni engedményeket, abban tehát, hogy javaslatát a képviselőház elfogadja, semmi kétség nem lehetett. Nem lehetett annál kevésbé, mert hiszen még azt is megengedte a javaslat a kormánynak, hogy a zokra az iparcikkekre nézve, a melyekre a kivételt helyén tartja, tehesse kivételt.

Tehát ily malasztos, semmitmondó volt ez a javaslat. Tökéletes kormánypárti, hűséges bizalmi írka-fírka. — És ime a dolog még így se sikerült! Nem úgy történt. Hanem akként történt, hogy mikor a szabadelvű körben gr. Zichy Jenő javaslata tárgyalás alá került, felállt Tisza Kálmán, s iskolás gyerekekkel szemközt szokásos hangon és modorban leczkértette meg azt a 70 és néhány kormánypárti képviselőt, kik Zichy javaslatát a párt véleményének kikérése előtt aláírták. Felhozta, hogy e javaslatnak az az intézkedése, a mely szerint ezentul az állam minden szükségletét a magyar ipar állítsa ki, sőt a hadsereg felszerelése is a quóta arányában magyar iparosok által történjék, egy részt a közös vámterület alapján kötött vámszerződés intézkedéseibe, más részt a közös kormány jogkörébe vág. A javaslat nem realizálható, a magyar ipar nem képes előállítani az állami szükségleteket. S végül ismételve megróvta azokat, kik e kérdés beható tanulmányozása és átgondolása nélkül, magukévá tették a javaslatot, a minek következménye most az, hogy ha saját aláírásuk ellen szavazni nem akarnak, akkor oly módot kell kitalálni, mely e kérdés éret és komoly megfontolásának útjába nem vág, s a kormányt se teszi ki annak, hogy a közjogi állásból folyó szerződés szerű köteleességeit megszegje.

Ezzel aztán agyon van ütve az egész mozgalom. Tisza Kálmán ránczba szedte mamelekjait, konstataulta, hogy a magyar kormányzat önálló cselekvéséről és a magyar ipar felvirágoztatásáról ne is álmódjanak, mert ez Ausztria érdeke ellen van, a mi pedig ez ellen van, arról szó se legyen.

Nem tudjuk, mit fog gróf Zichy Jenő ur tenni javaslatának az agyonusztatása ellen. Most már egy percig se lehet kétségben az iránt, hogy a mai kormányrendszeren belől, közös vámterületen, bécsi érdekdóron rángatott kormányzat mellett fikarcnyit se javíthat a magyar ipar sorsán. Megfenekeltetés, nyomás, kijátszás, nyomoruság, ez a magyar ipar sorsa a jelen rendszer mellett még akkor is, ha oly javaslat kerül a ház asztalára, melynek lényeges pontja alól meg volt a kibúvó adva abban, hogy a kormány határozhatja meg azokat az iparcikkeket, melyeket itthon be nem szerezhet.

Mondjunk-e még mást? Majd ezentul is álljon elő Zichy Jenő gróf azzal a tanával, hogy a jelen alapon lehet segíteni, hogy a magyar

Melléklet a „Népjog” 8-ik számához.

ipar boldogulásához nem szükséges az önálló rendelkezés joga, s hogy az iparosok ne politizáljanak, hanem csak dolgozzanak.
— Mit?

H I R E K.

— **A kaposvári** nemzeti kaszinó f. hó 15-én tartott közgyűlésén a tisztújítás következtében alakult meg: Elnök: Csépn Antal. Igazgató: id. Csorba Ede. Ügyész: ifj. Folly József. Pénztárnok: Vürth Adolf. Választmányi tagok: Bernáth Kálmán, Fodor Géza, Herman Manó, Hochstädter Ferencz, dr. Hódossy Lajos, Inselt Samu, Istvánffy József, Kapotsffy Jenő, Kelemen Lajos, Kovács Sebestyén Gyula, Maár Gyula, Nagy Sándor, Rosenfeld Mór, Schäffer Alajos, Szabó Kálmán. Kelt Kaposvárott, 1882. febr. 19. Dr. ANDORKA ELEK, titkár.

— **Megdöböntő** hirt tudatnak lapunkkal. Finck Ágoston, széles körben ismert szili tisztartó, öngyilkos lett Szerdán dél előtt kocsiával kiment az erdőbe, hol a kocsi megállt, azt a parancsot adta neki: maradjon a kocsi hátra s ha 12-ig vissza nem tér, rögtön menjen haza. Azzal eltávozott az erdőbe. A kocsi a mondott ideig várt, akkor hazatért. Délután a háziak rosztat sejtve, a major összes eselésére talpra állították keresésre indultak, reggel hétkor megtalálták meg a szerencsétlennek holttestét a bokrok között. Kétszövényű fegyverrel vetett véget életének, mindkét csövet kilötte s mindkét golyó alsó álkapását rombolta szét. Az eset végtelen megdöbbenést keltett mindenfelé. Még alig néhány nap előtt láttuk őt teljesen jó egészségben, vidáman és rosztat nem gyanítva. Most tűnik föl sokaknak, hogy mult héten Kaposvárott minden ok nélkül és időn kívül többféle, nem sürgős számlafizetést teljesített. A megdöböntő esetről lapunk zártakor következő gyászjelentést vesszük: Özy. Finck Ágostonné szül. Krecht Josephina, saját ugy napja Finck Maria, szül. Iberer, sógora dr. Finck Theodor s neje Lina szül. Fischer v. Ankern, sógornője Finck Mária férj. de Janda, Finck Sidónia s sógora Finck Gyula, s neje Konrad Klementin, valamint édes atyja Lrecht József s testvérei Ferdinand és Ferencz, ugyszinté urodalmi tisztársai nevében, mélyen szomorodott szívvél jelenti tekintetes Finck Ágoston, 20 éven keresztül szili urodalmi tisztartónak, felejtetetlen férjének, fiának, testvére, sógora és főtisztjüknél 48-ik évében f. é. febr. hó 22-én d. u. 4 órakor történt váratlan halálát. A boldogult hiült teteme a r. k. hitv. szertartása szerint f. h. 25-én d. e. 10 órakor fog az örök nyugalomnak átadni. Szül. 1882 febr. hó 23-án. Alás és béke hamvaira!!!

— **Az ujonczozás** ezidén megyénkben aprilis 2-án veszi kezdetét. Az első hét napon a tabi járásban fog működni a sorozó bizottság.

TÁRCSA.

A varrólány.

— Németből —

Kozedben ég a munka.
Arezod oly halavány,
Mit varraz oly lázas gondnal.
Bánatos varrólány?

„Nászruha lesz az egyik,
Mátának csinálom,
Halotti köntös másik
Azt — magannak szánom...”

A „nevelő”

Motto: „Difficile est satyram non scribere”.

Mindenek előtt megjegyzem, hogy ki az alábbi sorokban regényes kalandok leírását várja, hogy családai számát ne szaporítsa, legjobban cselekszik, ha e sorokat el se olvassa. Nem fogok egy nevelőnőről szólni, nem annak nagyon is tragikus életéből komikus vagy humoristikus részleteket eszteni. Szándékom sokkal komolyabb. Megfigyelésre méltóbb körülményekről emlékezem. Röviden körvonalozni akarom a nevelőnek társadalmi állását, szükségességét és hasznosságát, mit annyival inkább időszerűnek tartok, mivel számuk napjainkban egyre gyarapodik.

Hogy ezt megközelíthetőleg is keresztül vihessem, szükséges, hogy mindenekelőtt tisztában legyünk azzal, mi a legszükségesebb kelléke a leánynevelésnek, mi az, mi a nőt valódi nővé teszi? vagy még világosabban: melyik ama magasztos lelki tulajdon, melyet a leányba bölcsőjében beléoltani és teljes megérleléséig folyton-folyvást a leggondosabban ápolni kellene, hogy magasztos, mondhatnám: nemtől hivatásának megfelelően? A felelet természetesen könnyű. Hisz éppen annak a valaminek a hiánya majdnem mindennap szül

Május 5—12-ig a szigetvári és csurgói, 12-től egy hétig az atádi, 19-től kezdve egy hétig a marczali, ezzel egyidejűleg a kaposvári s 26-tól kezdve egy hétig a lengyeltői járásban és Kaposvár városában lesz a sorozás. A polgári bizottmány tagjai az illető szolgabírák és Szigetvárott dr. Rozgonyi Gábor, Csurgón dr. Barla Szabó Sándor, N.-Atádon dr. Kommen Ignác, Marczaliban dr. Mitzger Miksa, a többi helyeken pedig dr. Németh Károly főorvos. — Ez évben az ország 11574-el kevesebb katonát állít ki, mint tavaly s így néhányval Somogyra is kevesebb jut a rendes hadsereg létszámába adandó újzestől.

— **Az írők és művészek** társaságának elnöksége fölkért annak közzétételére, miszerint a társaságnak új tag-ciklusa (3 évi kötelezettséggel) márczius 1-ével kezdődik. Felhivatnak mindazon írők, művészek, s az irodalom és művészet pártolói, kik a nevezett társaság tagjainak sorába fölvételni óhajtanak, hogy ebbeli kívánatukat a társaság titkári hivatalához (Budapest, nemzeti-színház bérháza) intézett levélben febr. végeig bejelenteni sziveskedjenek. Tagdíj évi 24 frt. Vidékieknek 10 frt.

— **Tüzesetek Kaposvárott.** Február 19-én reggeli 3/4 három órakor „Tűz van, tűz van!” kiáltás riasztotta föl a lakosságot. A kosi-raktárnál levő katona-őr két éles lövése is veszélyt jelzett. És csakugyan a Füredi-utczában gyuladt ki egy ház, le is égett. Szomorú és boszantó volt látni, hogy a tüzoltók, kik egyébként gyorsan mozogtak, maguk voltak kénytelenek vontatni a fecskendőket egész a tűz színhelyéig. — Még nagyobb szerencsétlenség történt azonban vasárnap este. A Zárda-utczában levő Puskás-féle ház égett ekkor le. Tizenegy óra körül rémitő vörös füstfelleg terjedt szét a város fölött, melyet perczről-perczre megkavart, kóvályogtatott a dühöngő szélvihar. A harangok félreverésére, a támadt zajra, ricsogó kürtszóra rövid idő alatt a félváros talpon állt. A tüzoltók éppen saját báljukon mulattak, a négyes kellő közepben szakították félbe a vigalmat, maguk a kaposváriak s mintegy 10 vidéki vendég azon diszben, rohantak a tűz színhelyére. Meghózták a fecskendőket is, nagyokára egy-két hordó vizet, de félóra bele telt, mielőtt csak egy csöp vizet bocsátottak volna a lángok közé. Mert nem volt. Természetes, hogy ekként a mentés sehogyse járt s az igyekezet inkább a szomszédépületek megóvására irányult, melyek között a Nagy Sándor köztisztvisletben álló törvényszéki bíró háza volt a legnagyobb veszélyben, közvetlen mellette csapkodott a bős elem s a szél e ház fedelének fuja a lángot. Csak végtelen erőfeszítéssel, a család jó embereinek segélyével s a gazda ropant munkájával sikerült a legnagyobb szerencsétlenséget elkerülni. Kitünő elismerés illeti a

szembeötlő társadalmi visszasságokat. Az a „valami” ugyanis nem egyéb, mint a mindenséget átható és fentartó szeretet, melylyel gyermekkorában a szülői érzületet, serdült korában a társadalmi kört, melyben mozog és aranykorában saját családi tűzhelyét az igaz földi boldogság otthonává vacázsolja; az a szeretet, mely minden női érénynek gyémántfényű talpköve.

Ez a nőnevelés legelső és legfőbb követelménye. Oly követelés, melynek módszertanát semmiféle paedagogia nem tárgyalja — mégis a legegyszerűbben volna megadható leányainknak, ha erre azok anyái vállalkoznának.

De bocsánat — nem akarok az anyáknak oktatóval szolgálni, hanem csupán sokak eljárását jellemezni és sajnálattal kijelenteni, hogy nem igen teljesítik kötelességüket, hanem a leányok mellé legtöbbször idegen nevelőnőt fogadnak, ki azután képzett nyelvtanító, kitünő zongoraművész és ügyes kézi munkás — de a nyja nem a leánynak, mert anyja nem lehet.

A leány, ki alig került még ki a pólyából, már is idegenek közé kerül, alig ismeri meg valaha a családi élet boldogító szépségeit, amannő, ki első gyermekévei óta pénzért részeseült anyai gondozásban, ez alól kikerülve neveljen-e leányokat, nevelje azokat kedves nőkké, szerető anyákká?

Bir-e ő maga is az ehez megkivánt tulajdonokkal?

Hol szerezte volna azokat?

Tán nevelő-intézetben, hol a matematikai, geometriai, physikai és nem tudom miféle tudományokkal töltötte idejét?

E tanulmányok alapján lesz-e képes leányainkból gyengéd hiestársat, gondos és takarékos házi asszonyt nevelni?

rögtön kivonult honvédséget is, mely egész odaadással igyekezett a bős elem dühét megfékezni.

— **Pár megjegyzés.** Abból az alkalomból, hogy e héten Kaposvárott két ház leégett, néhány megjegyzést kell tennünk az itt divó tüzoltási rendszerre. Előre bocsátjuk, hogy a tüzoltók — folyton megmutatják — buzgó, odaadó férfiak, valódi áldozatkész emberbarátok. Gyorsan megjelennek a helyszínén, bátran viselik magukat, minap is a java lángok között láttunk kettőt-hármat mozogni közülök, mit ér azonban mindez, ha gyakorta nincsen egy csöp vízük, nincsen valódi rendszer az oltásban, nincsen összetanulás a működésben és így semmi garancia az egész intézményben. A legutóbb esett tűznél is személyesen vonták a fecskendőt, a vizes hordót — üresen. A városi kapitány ahelyett, hogy bárhonnán is két-négy lovat vezetett volna elő a részökre, kommandírozott az ut közepén s szidta a sok „szájtátó léhütőt”, ki szivesen buzta volna a szivattyút, hiszen arra várt! ha lett volna benne mit. Hogy egy ilyen tüzesnél néhány ló ne legyen befogható, az — mondjuk ki a nevében — valódi skandalum. De van más, nem kevésbé rossz oldala is ennek a dolognak. A tüzoltók elégtelen számban is levén, de nem is levén összetanulva, maguk gyöngék a sikeres munkához, ugyde a nép viszont a tüzoltókat látva se nem igyekszik elől az oltáshoz, de nem is eresztik be belől a kordonon. Ekként aztán két szék között a pad alatt marad az égő gazda. Ezen segítni kell. A legeslegfőbb pedig egyelőre az, hogy a tanács vegye fontolóra ezt a dolgot s sziveskedjék valamiként gondoskodni, miként — mint más városban — legalább egy pár ló valamelyik tudva levő helyen folyton készen legyen a szivattyu-vontatásra és a vízfordásra.

— **Siófokról írják:** Február 19-én a 11 órai vonaton egy fehérvári nő utazott egy kis fiúval; a kis fiu a mint kinezett a vagon ablakán, a második óránál kiesett. A vonat nem sokára megállt, a kis fiut bevitték Tóth Ignácához Siófokra, hol azonnal orvosi ápolás alá vették. A fiu állapota életveszélyes.

— **Hoszterről.** Lapunknak írják teljesen megbízható kézből: A mult évi október hó első napjaiban a látrányi szőlőhegyben lakó Valassék Péternél néhány napig egy fiatal ember tartózkodott s onnét elmenvén Viszara, ott egy fiatal özvegy kocsisnét megkért feleségül, azt mondván, hogy ő katona volt, de most megszabadult s a nágoesi Zichy által pajtabíróvá neveztetett ki, Várpalotán pénzei levén kiadva kamatra, oda megy, hogy pénzt összeszedje s visszatérvén megtartják az esküvőt. — Ugyanily beszéddel megkért Látrányban is egy leányt és egy özvegyet, mindegyiktől egy-egy selyem jegykendőt is kiesalván, mit el is vitt. Ezek szejények várják a vőlegényt a sok pénzzel, de biz az nem jó. A napokban e sorok írója előtt panasz-

Határozottan kétségbe vonom ennek lehetőségét még azon esetben is, ha az illető nő veleszületett hajlamánál fogva képes is lenne erre.

Tán méltóztatnak is ismerni amaz általán szokásos dikciót, a melyt az anyák (exceptis exceptis) a házhoz jövő nevelőnőnek tartanak s a mely körülbelül így hangzik:

„E két szoba a kisasszony és gyermekeim rendelkezésére áll. Ugy szeretném tehát, ha őket olyképen látná el foglalatossággal, hogy azok ne sokat szaladgáljanak az udvaron (vagy folyosón) és még kevésbé legyen ráérő idejük arra, hogy engem teendőimben (?) akadályozzanak. Reménylen továbbá, hogy képes lesz kisasszony nekik imponálni — mert nagyon szelid gyermekek, — ha körünkbe jönnek, esendesen, minden alkalmatlankodás nélkül viseljék magukat. Végül remélem, megjegyezném, gondolnám, hogy, ha vendégeink lesznek, ügyeljen kisasszony arra, hogy a gyermekek se azokat, se minket felesleges beszédjeikkel ne terheljenek. (A gyermekeknek vendégek előtt nem szabad motszanni). Dixi.” Ha ehez még hozzáteszszük, hogy minden lánykának naponta legalább másfél óráig zongorázni kell, továbbá a társalgási nyelv csupán német és francia legyen (természetesen magyar anyákról van szó) teljesben előttünk áll a program, melylyel a gondos szülő gyermekei neveltetéséről gondoskodik.

Szegény anya! Ha gyermekedet száz mértföldnyire töled egy egyszerű tiszta erkölcsű család gondozására bízad volna, sokkal többet tettél volna mindkettőtök érdekében, mint eme programmal. Legalább megtartottad volna gyermekedben a hitet, hogy közeledben szeretetben részesítettél volna és te is azt hinnéd, hogy ő utánad eped. De így kiülsz belőle lassanként minden irántad való szeretetet és ugyan csak elmondhatjátok egy a másról: „Bist mir so nah und doch so fern!”

Szegény nevelőnő! Miként fogsz-e rövidre szabott programmal boldogulni? Lehetséges lesz-e hivatásodnak megfelelni? — Ha nem szabad

kodott el az egyik jegyes, mire elővettem Hoszter arczképét s oda adva az illetőnek vigasztaltam, hogy ne busuljon „gyöngy ház, ha leszakad lesz más”, itt is van egy csinos fiatal ember, ez is feleséget keres, menjen ehhez. Az illető amint az arczképet átvette, rápillantott s így kiáltott fel: „Istenem, hiszen ez az a gonosz, aki az őszszel itt járt és hitegetett bennünket, kendőinket elvitte!” — Tehát kétségtelen, hogy Hoszter volt a csábító, ki ily módon tett szert selyemkendőkre a vidéken. Beszéli a rászédett, hogy az illető magaviselete rejtélyes és titokzatos volt, zsebében pisztolyfélét vett észre, utazó táskáját félrefordulva nyitotta fel. Ez történt a palotai rablógyilkosság előtti napokban s itt is beszélt Hoszter, hogy Várpalotára megy pénzért. Ha esetleg a vizsgálat kiterjesztését rendelné el valamelyik felső bíróság, jó volna ez egyéneknek is kihallgatni, miután vallomásuk Hoszterre ugyan csak terhelő volna!

— **Keresetik.** Biró Dániel aszalói lakos egy darab fehér szőrű 6 éves, kis fennálló szarvu suta farku tehene, febr. 5-én este itatás alkalmával elszaladt. — Nagy atádi illetőségű Haller András 215. sz. a. kiállított igazolási jegyét bizonytalan helyen és időben elvesztette. — Göb István darányi lakos az ottani jegyzőség által 1879. évben 829. sz. a. kiállított 9 éves sárga szőrű, csillagos homloku kancaza lóról szóló levelét elvesztette. — Popelka Antal kaposvári lakos a lengyeltóti jegyzőség által 1881. évben 151. jegyzői és 8902. f. sz. alatt Makaresz Ferenc lengyeltóti lakos részére 14 markos, fekete, herélt, csillagos homloku lóról kiállított levelét bizonytalan időben és helyen elvesztette.

— **Megesett.** A kis Hébe ott üldögélt a kávéház trónusán. Erényes volt. Oly tartózkodva osztogatta a cukrot és a cukornál még edesebb mosolyt! Égő keblü szeladonok körül, kivált két gavallér, egyik delibb a másiknál s oh! mindkettő — gazdag. És csöndes, kölcsönös remények közt így is folyt volna ez élet, ki tudja még meddig, ha egyszer kis csinos Bébi táviratot nem kap, szomorú tartalommal, azzal, hogy a papa haldoklik, siessen föl hozzá azonnal. Nagy pakolás s reggel elindulás, az egyik gavallér pénzén, ki szívesen adta az előleget. A vasutnál azonban vár egy fogat, vár a másik gavallér, vasutnál gyorsabb lovainak lába, kouponál kényelmes a hintaja, beleülteti a Tratatellát és elviszi egy „közbenő” állomásra. Nyugat helyett délnek, vasut helyett — saját birtokára. Egy óra múlva már ott találják magukat együtt. Hízogás, sirás, zokogás, fenyegetés és poff. Aztán elszállítás heza. A másik gavallér pedig, ki az uti költséget adta, jószívűségében másnap hallva a

növendékeidnek sem szüleikkel, sem embertársaikkal közlekedni, miként fogod beléjük a szülők és embertársaik iránt tartozó szeretet lélekemelő érzelmeit beplántálni?

Sehogy sem! El fognak ők kezded alatt satnyulni és csak bábokká neveled őket, kik a járszalag rángatása nélkül életjelt sem lesznek képesek adni. Éjjeli baglyokká lesznek, kik ha napvilágra bocsátod őket, elvesztik láterejükét és testileg, lelkileg csakhamar sujtandja szegényeket az eddigi zárkózottság életölő átka.

Igen, igen! Ennyire veszélyes e programu. Ha pedig nem fogadják el a nevelőnk, úgy őket sem fogadják el. Csak nem fogják az anyákat meggyőzni arról, miszerint ők helyesebben vélekednek a növendékek jövőjéről? Hát nem tesznek-e meg a szülők mindent szeretett gyermekeik érdekében? — Nem zárják-e el magukat a nevelőnk is az élet minden örömétől, csak hogy megmutathassák gyermekeiknek, miszerint ez az élet célja? Nem részesítik-e őket is a legtöbb esetben a legméltatlanabb bánásmódban csak azért, hogy gyermekeik követelő természetét megfékezhesék?

Szegény nevelő! Elzárják és elzárja magát a világtól azért, hogy egy lényt oly zárkózottan neveljen, miszerint az az élet nyílt terére lépve elveszesse egyensúlyát, láterejét. Feláldozza élete tavaszát egy helytelen célért való küzdelemnek — és minő eredménnyel önmagára nézve? Semmi eredménnyel, hacsak azt nem nevezzük eredménynek, hogy, mint legtöbb esetben történik, a „nevelőnk” bemutatását a legtöbb hölgytársaságban bizonyos gyanus szájbígyesztésekkel veszik tudomásul.

Igen röviden és kissé homályosan fejezem be soraimat. De félek, ha tisztábban, világosságban tárom fel az itt rejlő igazságokat, még inkább visszatetszenek soraim, mert jól tudom, hogy: „Szóalj igazat, betörök a fejed.”

ÖTVÖS.

kalandot, mit tegyen? Hiszen olyan nagy okaván a hallgatásra. Haját tépi — szarva miatt. Tableau.

— **Rövid hírek.** Az időjárás e hét elején anyiban változott, amenyiben apríli viharos lett, hó is szemzett és eső is esett. — **A osurgói** vörös-kereszt egyesület választmánya ötszáz darab sebkötőt rendelt a sebesültek javára. — **Kaposvár** közelében a finácok állítólag 260 kiló magyar dohányt foglaltak le. — **N.-Kanizsán** élénk mozgalom folyik az állandó színház érdekében. — **Bocska** falu (Zalában) csaknem egészen leégett. — **Pécsett** egyik gyárban új utazaseprő gép van kiállítva, melyet Marteles Ágoston ottani reáliskolai tanár talált föl. — **Gamason** február 16-án postahivatal lépett életbe Gárdonyi, Jazvina, Tuskós, Vadé és Vityya pusztákkal. — **A megyei** adófelügyelő fölhívta a községi és körjegyzőket, hogy bírságolás elkerülése szempontjából az idén nagyon szigorúan teljesítsék az adók összeírása körüli teendőiket. — **Bogyó** Alajos szintársulata iránt Szigetvárott utóbbi időben lankadt az érdeklődés. — **Barcza** Jóska kaposvári zenekara esütörtőkön este a Koronában teljes egyenruhás parádeban játszott bucsuképen. Haladéktalanul indul a külföldre.

A vasárnap

Sokszor irtak már a nemtelen visszaélésről, melyet társadalmunk a polgári nyugalommal elkövet a testi erő, az erkölcsi élet és a szellemi művelődés magcsorbitására. A gazdag ember így szól: beszélj, a mennyit tetszik, írj halomra minden papirt, én bizony azért dolgoztatok eseléimmal, ezek nyerszerőim, nem hagyom őket nyugodni, fizetem, mikor nyugodni akarnak is.

Sajnosan kell tapasztalunk, hogy vasárnapon ünnepnapon szántanak, trágyát hordanak. A szegény eselédember állapota ez által keserűvé lesz, a miőt rajzolni sem lehet.

A vasárnapot — ha már annyira haladt a racionalizmus — ne tekintsük hát vallási ünnepeknek, de anyyi bizonyos, hogy a föld is folytonos használat által kimerül s kopárrá lesz, így van ez az emberrel is. Ha nincs pihenés, ha nincs alkalma nyugalom által megfrissíteni az elfáradt izmokat, mielőbb munkaképtelenné lesz, ekkor elbocsátják, s jut vagy a kórházba, vagy a koldusok gyászos legiójába.

Erkölcsi állapotánk bizonyítványa, ha családunk tagjaival gondolunk, s azok fejlődését figyelemmel kísérjük. A szegény munkás ember hajnalban 4 órakor munkához kezd — kicsinyei még alsznak. Este 9 órakor nyugalomra térhet, elfáradtan, kimerülten, ekkor sem foglalkozhatik gyermekeivel. No, ott a vasárnap, majd akkor meglátja, mire ment a Jánoska az iskolába stb. Ekkor se lehet, mert a modern rabszolgatulajdonos szívtelenül dologra kényszeríti. Így lazal az erkölcs, pusztul a család, hazánk mély gyászára.

Nincs ember, ki ne szükségelné a szellemi műveltséget. Olvasunk könyveket, lapokat, foglalkozunk művészettel, költéssel. Erre van módja és alkalma a gazdag, önálló embernek. Hát a szegény munkás eselédembernek? Annak is szüksége van ilyenre, s ha e szükségét ki nem elégítheti, sanylik, vesz, romlik. E szellemi szükségletét kielégíti a templom. A vallásnak ő reá van jótékony, biztató hatása. Mit ténéztek, jömodu emberek, ad egy-egy remek irodalmi mű, azt nyerek ők az Úr szolgájának beszédéből. Ha ettől elvonod, lelkében irántad gyűlölet kél, hűsége elvész, óhajta óhajta szerencsétlenségedet, átkoz minden pillanatban.

Bűn tehát a vasárnap megrontása, azért e büntől tisztítsuk meg társadalmunkat. Emeljük fel a szegényeket sorsadta silány helyzetükből, — érezzessük velük emberi könyörüületünket. Ne a törvény szabozza a vasárnap megrontásától az embert, de a hazafiság, a hazaszeretet. Ha nem akarunk élődsi állatokat szaporítani, a proletarismust készakarva terjeszteni, a nihilizmusnak, socializmusnak, communismusnak erőszakkal utatörni hazánkban. Ilyet csak azok tehetnek, kiknek — ubi bene ibi est patria — elvük.

Szüntessük meg a vasárnapot — a nyugalom, pihenés idejének megrablását; ez emberi, erkölcsi és szellemi kötelességünk. A kik továbbra is kapzsiságtól üzetve nem tartják meg a vasárnapot, legyenek megbélyegezve a társadalomtól, s ott, hol alkalom kínálkozik, tartson felettük sujtó itéletet.

Tartsuk meg a vasárnapot!

Társas élet.

* **Örvendetes mozgalomról** adhatunk hírt. Szombaton estély lesz a nemzeti kasinóban. Mire e soraink napvilágot látnak, a fölhívók már rég szétküldettek, sőt bizonyára a „honi” ruhák is elkészültek. A buzditásra tehát se idő se szükség nincs. Csupán annak föllemlítésére szoritkozunk, hogy az estély előreláthatólag a lehető legkitünőbbben fog sikerülni. A rendezés élén a székváros legelőkelőbb ifjusága áll. Az érdeklődés igen nagy.

* **Félibeszakadtmulatság** lett a tüzoltók mult vasárnapi bálja. Pedig jól indult meg. A négyest lejtették, mikor megharsant a tárogató s a sok egyenruhás tánczos csákány, kötélt után kapott, futva ment a veszély színhelyére. Később többen visszatértek ugyan, „de már akkor későn volt”. A tánczosok is elszéledtek. A hangulat is nyomott lett. De jó is lett volna legalább két embernek a tűz színhelyén maradni, mert még reggel is erősen füstölt a maradék, sőt lobbot vetett egy tömb. Ugy kellett világos reggel összefutni ismét szomszédot, tüzoltó tanút és város házát.

* **Nemes Dédén**, mint nekünk írják, e hó 19-én Keresztmár Ferenc és Nagy Sámuel urak a hitközség gondnokai az eklézsia javára zártkörű táncvizalmat rendeztek, mely legjobban sikerült. Megmutatták a dédi nemesek, hogy ereikben még apáik vére foly; ugy kirakták a csárdást, hogy no! volt is újrazás egész kivilágos kivirradtig. Ott voltak a város és környék szépei: Berkes Zsuzsána, Farkas Zsuzsána és Terka, Komáromy Vilma, Kulcsár Teréz, Nagy Örsze, Pap Iza, Ring Rozália, Stefaits Teréz, Stefaits Emilia, Steiner Róza, Váradi Mariska.

* **A „Sebesültek javára”**. Ez most a jelszó. A farsang utóbbi napjaiban tartott vizalmak már nagy részben a „sebesültek javára” rendezettek. Nehányról tettünk is említést; most **Osztopánból** értesítnek, hogy ott e hó 16-án pompás mulatság volt a Pesthy Károly ur termében, Singer Mór és Schwarcz tanító urak álltak a rendezés élén s a szépen díszített helyiség zsutolóság megtelt vendégkoszorúval helyből és a környékről. Az első négyest 28 pár lejtette, természetesen főként a vidékről voltak számosan, mint az faluhelyen lenni szokott, így dr. Weisz Józsefné (Somogyvárról), Frank nővérek (Buzsákból), Singer Katalin és Neuhaus Cili (Kaposvárról) kisasszonyok neveit jegyzi föl levelezőnk. Reggel ötkor még dobogott a padozat. A sebesülteknek a jövedelemből szép segély fog jutni.

* **A lengyeltóti kaszinó** e hó 14-én tartá könyvtára javára zártkörű tánc-estélyét; mintegy 20—25 pár tánczolta a francia négyest. A vizalom kivilágos kivirradtig tartott. Látuk a többek közt Röck Gyulánét, Halás Gyulánét, Lövensohn Henrik és Gáspárnét, Adamecz Kálmánét, Ehn Sándornét, Ambrus Vilmosnét, Steiner Gyulánét, Mautnerét, Ulmerét, Veignét, Adamecz Irmát és Jusztit, Szabadi Jankát, Weisz Paulint, Farkas Máthildot, Ulmer Milit, Köhn nővéreket, Fischl nővéreket stb. A vizalom minden tekintetben sikerültnek mondható, volt jó kedv, járta a csárdás 25-ször megújrazva, mulatott ki-ki fesztelenül kedve szerint! Itt ugyan Istóczy ur nem jól érezte volna magát, mert biz itt antisemisticus érzelmekek nem tudott volna sehogy sem felfedezni! A jótékony cézra fölülfizettek: Lövensohn Henrik, Aigner Ignác 2.2. ftot, Gyulókai József, Németh István, Lövensohn Gáspár és Gyula ugy Schertz Tivadár 1—1 frtot.

— **A Tabi olvasókör** e hó 5-én könyvtára javára rendezett bálja minden tekintetben sikerült. Tiszta jövedelem maradt 30 frt 38 kr. Felülfizettek: dr. Lövy N. Nágoesről 50 kr, Kaufman Kálmán Kapolyról 50 kr, Strasser Jónás Tabról 1 ft, Spitzer Samu Kónyáról 50 kr, Reich Farkas Megyerről 50 kr, Weisz Sándor S.-Begydről 50 kr, Farkas László Tabról 1 ft, Herczog Samu Tabról 50 kr, Fischl Ferenc Bálványosról 50 kr, Szarvas Sándor Kónyáról 1 ft, Politzer Miksa P.-Pérről 1 ft, Böhm Ignác Tabról 1 ft, Grubanovich Géza Tabról 50 kr. Fogadják a felülfizetők a választmánya közönetét. Tab, 1882. febr. 10-én. A tabi olvasókör választmánya.

* **A barcsi nőegylet** febr. hó 18-án mint lapunknak írják, zártkörű tánczoskosorukat rendezett. A tiszta jövedelem az egyeslet javára fordított. A mulatság kedélyesen folyt le, szép hölgykoszoru volt együtt a vidékről is, mint Böhm Mariska és Zeisler Rozália kisasszonyok **Szigetvárról**, Wellisch Francziska k. a. N.-Kanizsáról, Berger k. a. Szulokból és Weiss k. a. Bolhórról stb. Ezek — szabad remélni — eljövételüket nem bánják, a rendező ifjak mindent elkövettek, hogy a vendégek jól mulathassanak. A szépnem öltözékeiről is el lehet mondani, hogy izléses volt, a rózsaszínű cachmir játszotta a főszerepet, pláne egy csinos barna k. a. bourdo-bársony testtel vonzá minden szem figyelmét magára. A tánczterem dusan és fényesen volt díszítve. Három helybeli urnő volt szives a tánczoskoszorucska sikerét

a legnagyobb hévvel létre hozni, a bálanya szerepét elvállalták, ezek voltak Kressler, Stern és Andrasovitsné asszonyok, kik minden tekintetben hozzá járultak, hogy a társaság válogatott legyen és mindenki jól mulasson. A tánczosok még sokkal nagyobb számmal jelentek meg a hölgyeknél, tehát petrezselem nem árultatott. A füzértáncban körülbelül 50 pár vett részt és a kifogástalan rendezés a legnagyobb vidámságnak nyújtott alkalmat, még a tánczrend is nagyon magyarosan volt összeállítva, mert lassúval kezdődött és (kivirradtkor) csárdással ért véget, természetesen közben sem panáskodhatván senki topogós hiánya miatt. (M...r.)

* Siófoki vidéki választmányának által rendezett tánczvizsga 121 frtot jövedelmezett, leszámítva ebből a kiadást, maradt tiszta jövedelem 53 frt 20 kr, mely a harcztérre küldendő harczosok részére való 300 drb sebkötő beszerzésére fordították. A tánczvizsga a jókedv oly nagy volt, hogy a táncz csak reggeli 8 órakor ért véget. Az első négyest 36 pár tánczolta. Felülvezetésekkel járultak az est jövedelméhez: Dr. Neuman Adolf orvos 2 frt, Sigray Istvánné urnő 1 frt, Schlessinger Lajosné urnő 1 frt, Namieszki Károlyné urnő 1 frt, Löventritt Jánosné 1 frt, Fleischman Ignác urnő 1 frt, Mayer Antal főmérnök 1 frt, Gerber Heinrich 1 frt, Sterba János orvos 1 frt, Goldschmid Jakab almérnök 1 frt, Markusz Herman 1 frt, Hraniczky István állomás főnök 1 frt, Fischl Lajos 1 frt. Mindannyian Siófokról. Továbbá Tóth Ignác gazdatiszt Ujpusztáról 1 frt., Gámgol Károly Kilitiből 1 frt. Bien Soma P.-Kovácsból 1 frt., Rósenberg Jakab Bécsből 1 frt., Schlessinger Lipótné Siófokról 50 kr. és Weisz Miksa Siófokról 50 kr. Fogadják a nemcs szívi ember barátok a vörös-kereszt egyesület hálás köszönetét.

* A nagykanizsai iparos társulatnak a „Korona“-ban tartott társas vacsorával összekötött tánczvizsga igen jól sikerült. Jelen voltak: Sável Lina, Keller Maresa, Biczai Julcsa és Mari, Keller Mátyásné, Bál Teréz, Kren Vilma, Unger Borbála és Mari (Unger Alajos képviselő nővérei) Toplics Julcsa, Sörös Ilka, Wagner Hermína, Csizsák Anna, Varga Nina, Czizler Paula stb.

* Vegyesek. A kaposvári egyesült ipartársulat bálja — úgy halljuk — 117 frt tiszta jövedelmet hozott. A kimutatás a rendezőség ígérete dacára se küldetvén be, részletesen nyilvánosságra nem juttathatjuk. — Csurgón az izr. hitközség templomának átalakítása javára márcz. 6-án zártkörű tánczestély lesz. — A n.-b. a j. o. m. olvasókör utóbbi tánczvizgalmából 5 frt 81 kr. tiszta jövedelem maradt, dacára, hogy 103 frt bevétel volt. — K. a. d. a. r. k. u. t. o. n. is bált adott az ifjuság, még pedig jó sikerrel, negyven pár tánczolta a négyest. — K. e. s. z. t. h. e. l. y. e. n. nagy álarcos bált rendeztek a fiatalok hushagyó-kedd éjjelén. Ugyanakkor az ipartársulat közvacsorát adott. — S. z. i. g. e. t. v. á. r. o. t. t. a. k. a. s. i. n. ó. b. a. n. márczius 4-én nagy batyubál lesz. — P. é. c. s. e. t. t. a. k. a. s. i. n. ó. b. a. n. képezte a farsang koronáját. Az ottani lapok nem győzik eléggé dicsérni sikerét. — Z. a. l. a. - E. g. e. r. s. z. e. g. r. ó. l. tudatják velünk, hogy az ottani tűzoltó-egylet pompás, népes vizsgalmat rendezett, mely igen nagy jövedelmet hozott a társulat javára. — A. B. a. r. c. z. a. Jóskaék nagy álarcos bálja mult kedden a Korona-teremben elég jól sikerült.

NÉPGAZDA.

— A somogyi gazdasági-egyesület márczius 23-án tartandó ló-árverésére várakozás a felül történnék a bejelentések. Mint értesülünk, 125 gazda részéről a kiállításra már eddig 304 darab ló van bejelentve.

— A rendkívül abnormis időjárás aggodalmat kezd kelteni a gazdák között, általánosság válik a félelem, hogy a rendes tél, vagyis hó hiánya miatt a vetések igen sokat szenvedtek. Szakavatott és tapasztalt gazdák állítják ugyan, hogy eddig nincs kár a vetésekben, tény azonban, hogy az időjárás nem nyújt semmi kilátást a jó évhez. Vételkedv hiánya miatt egyébként a gabnaüzlet minden élénkséget nélkülöz, épen csak a fogyasztási szükséglet fedeztetik s így a forgalom korlátozott. A gazdák már késznek a tavaszi vetésre, mely maholnap kezdetét fogja venni. A r. a. k. Kaposvárott. Buza 10,80—11,50, rozs 8.—8,10, árpa 6,80—7,50, zab 7,10—7,15 kukorica 6,20—6,35.

— A házi szövőipar folkarolása ügyében Somogy megyében is üdvös kezdeményezés indult meg. Mint értesülünk, Tót-Szt-Péter központtal a megye egy részén szövőiskolát létesítenek, melyhez Freystadtler Vilmos több szövőszéket, a község helyiséget stb. ajánlott fel. Egy vándortanító alkalmazása mellett a szövés tanítása legközelebb megkezdetik, s e kisérlet eredményétől függ, hogy az egész megyére mindinkább kiterjesztessék.

— Közlemények. Z. a. l. a. n. (Somogym.) ez évben a miniszter engedélyével kivételesen ápril 6-án és május 26-án lesz országos vásár.

— A keszthelyi takarékpénztár a mult évben 5520 frt tiszta nyeresémmel működött. — Pécssett serfés-hizláló részvénytársulat van alakulóban, melynek erélyes támogatását a keresk. s iparkamra jegyzőkönyvileg kimondotta. — A nagy-átádi takarékpénztár rész. vénytársaság IX-ik évi zárszámadása beküldetett, melyből látjuk, hogy forgalmi kimutatása 927.920 frt 87 kr. Nyereség és veszteség számlája 24024 frt 33 kr. Zármerlege pedig 281445 frt 18 kr.

IPAR, KERESKEDELEM.

— Bolygassuk, bolygassuk. —

(I.) A magas Kárpátoktól a mély Adriáig, a keskeny Lajtha folyótól Erdély terjeszkedő határáig visszahangzik a korszerű ipar, a nemesítő munka szent jelszava. Hozzám is elhatott, tisztelt közönség, mert nemcsak ország-szerte állítanak ipariskolákat, tanmühelyeket, hanem tőzsomszédságunkban, Nagy-Kanizsán, Keszthelyt és Egerszeget is csatolnak — egyik cultusministeri rendelet szerint — iparmühelyeket a polgáriskolához, (ami mellékesen mondva, nekünk ugyan nincs, de viszonyainknak megse felelne). A mi pedig az én igénytelen szemelyemet illeti, úgy képelem, úgy vélem, mintha milliók torkából füleimbe kiáltanak azokat a szavakat, hogy: ipar, ipar, ipar! Ezen egész lényem fölött uralkodó hatás alatt állottam t. közönség a mult hetekben is, amikor hivatlanul mint Saul a próféták közt és csak azon mindenkit megillető jognál fogva, hogy embertársai a magáéival ugyanazonos érdekeit előmozdít-sa, — városunk tisztelt polgármesteréhez beállítottam, hogy a tek tanácshoz felterjesztendő és Kaposvárot felállítandó, ipari és kereskedelmi alsó fokú iskola tárgyáról szóló kérvényt átadjak.

A kérvényhez alaptervezet is mellékeltem, melynek rövid tartalma körülbelül a következő: A Kaposvárot felállítandó ipar és kereskedelmi iskola 4 évig tartó tanfolyamból álland, nevezetesen: két közös előkészítő és két-két kereskedelmi és ipari szakosztályból. Az intézet a városi elemi iskola 4-ik osztályához csatoltatnék, azt tényleg hat osztályú, két-két ipari és kereskedelmi osztályúai megtöltött népiskolává átváltoztatná, melynek 6-ik tanévétől a kellő előkészítéssel bíró tanoncok a „mühely“-be vagy az „üzlet“-be jutnának, holott a nyolcadik, tehát utolsó tanévet végzett ifjak, mint iparos — illetőleg irodai — gyakornokok véglegesen az életbe a gyakorlat terére lépnek, avagy az ipar és kereskedelmi közeptanodába felvétetnek.

Nézzük már most tüzetesebben a szaktanfolyamokat. A mi a kereskedelmi szakosztályok tárgyait illeti, ezekről úgy hiszem az iránta érdeklődő közönség többé kevésbé tájékozva van; e helyen tehát leginkább az iparosainkra nézve valóságos életkérdést képező iparszaktanfolyamról fogok szólni. Az ipariskolai szakoktatás mind a két éven át kétféle lenne, „anyagi“, azaz: kézműipari és „szellemi.“

Ami 1-ór a kézműipar-oktatást, mondjuk talán a műtákaességet illeti, ez hetenkint 17—20 órát venne igénybe, amely idő alatt az illető növendék ezen célra talán a fővárosból vagy külföldről meghívandó szakember által rendszeresen és kellően berendezett munkateremben taníttatnék és gyakoroltatnék. A „szellemi“ vagy jobban mondva a tulajdonképeni elméleti oktatás, nevezetesen, a szabadkézi és mértani rajz, az iparjog, iparműtan; továbbá, egy csep váltóismével összekapcsolott könyvvitel és irálytan hetenkint és mind a két éven át 7—10 órát foglalna el, miáltal a tanórák összegeinek száma párhuzamban a kereskedelmi osztályúal osztályon s hetenkint 25—30-ra menne. Megjegyzendő, hogy az iparosztályok elméleti tárgyai amennyiben ezek a kereskedelmivel azonosak, ugyanazon terem és ugyanazon időben taníttatnának, miáltal a kereskedelmi két osztály felállítására legfeljebb két tanerő fizetésének többletétbe kerülne, holott az ipariskola egyedüli felállítására öt tanerőt követelne. Ha már körülbelül most az előkészítő 2 osztályban tanító tanerők fizetéseit 700—700 forintban megállapíthatjuk, ha továbbá a szakosztályokban működőkéit — bele-számítva a kereskedelmi osztályokat — 4500 forintban felszámítjuk, akkor láthatni, hogy az intézet illeten felállítására azetében hozzá-számítva a mellék kiadásokat is, évenkénti 6000 frtnyi kiadást szűlne. Ezen kiadásokat az állam 4000 frtíg bizonyára fedezné, a többi pedig az ipar- és a kereskedelmi társulat, de különösen a város áldozatkészségéből és a tandíjakkól igen könnyen kikerülne. A mi pedig a kezde-ményezést illeti, nem kell itt mozgalom: a város a jövő tanévben egy derék elemi tanítót alkalmazna egyelőre az elkülönítendő V—VI. osztály számára.

HERZL JÁNOS.

NYILVÁNOS MONDANDÓ.

T. szerkesztő ur!

E hó 3-án nálunk tűzvész történt, melynek egy az „Asseracationi Generali“ társulatnál biztosított ház lett áldozata. A társulat fölméréte

a kárt és mult hétfőn egy Krausz nevű ügy-nöke Kaposvárról kijött az utalványozott 173 frttal, mielőtt azonban a pénzt kifizette volna, azzal presszionálta a községet, hogy az összeget csak az esetre adja át, ha a községben előbb néhány biztosítást eszközölhet. Ez jogtalanság volt s a kárösszeget jogtalanul tartotta vissza, kérem erre fölhívni az igazgatóság figyelmét, a melynek hasonló eljárásból nagy kárai lehetnek. N.-H. a. r. s. á. g. y., 1882. febr. 20. y.

II.

Felkérteünk e sorok közlésére:

A tudósítás, mely egy francia társaság nagy gyár-égése felől Barcsón, a t. szerkesztőséghez érkezett és f. évi január 13-án jelent meg, téves volt, mert a veszteség csupán egy gyári melléképület és két vasuti kocsi terhe szoba-parquett, mely abban raktározva volt, elégésből állott.

A tulajdonosoknak, kik egytől-egyig igen tisztességes, minden gyanusíthatáson fölüll álló emberek, nem is állhatott érdekükben, hogy nagyszerű gyártelepük elpusztuljon, a mi reájuk nézve a legnagyobb baleset lett volna mind a munka félbeszakítása miatt, mind pedig azért, mert ezek részben és nem kiegészítőleg valának biztosítva.

Az egész szakértő közönség igen jól tudja, hogy ezen vállalat jelenleg nagy renddel, szorgalommal, értelemmel és elővigyázattal vezetetik, úgy hogy ez most a legelső hasonnemű iparvállalatok közé Francia, ugy mint Magyarorszá-gban sorolható, és hogy távol van minden bármimemű szorult helyzetből.

Mindenki dicsérrel ismeri el, hogy a gyári személyzetnek az igazgató azonnali és folytonos vezetése alatt, úgy mint a tűzoltóság és helység lakosainak önfeláldozó munkájának köszönhető a tűznek helyhez kötése és elfojtása, miáltal sikerült is ezen szép gyártelepítvényt, mely több száz embernek folytonos keresetet — nyújt, megmenteni. Csak valamely irigykedőnek rozszakartu tudósítása vezethette félre a levelezőnek jóhiszeműségét, midőn azt azon elejé-től végig téves és alaptalan cikkeknek beküldésére bírta.

SZÓRAKOZÁS.

Mit dongott a légy?

—Humoros novelette.—

A madarak tehát énekeltek, Igen, zsongtak a rovarok és hortyogott derekasan Romeé ur. — Luise, — szölt az ifju — kezét meg-ragadván, melyet a nő hiába igyekezett kimenteni. — Luise, most egészen boldog lehetnék — ha... ha... Itt megakadt.

— Végezze be Maurice, óh végezze be, — felelt suttogva Romeé asszony.

— Ha ön szabad volna. A fogolykéz hirtelen széttörte bilincseit. Pár percz némán tünt el, mialatt Romeé asszony szemét alvó férjén pihentette. Ennek kopasz feje és piros-pozsgás arca óriási pipacs-ként tünt fel a viruló réten, s az a pihenő tekintet aztán átsiklott erre a halvány... erre a lángoló... szóval erre a haszontalan Maurice-re.

— Fájdalom! — suttogott végig a szellőben, de oly halkán, hogy Réval sem halhatta meg.

— Miért is nem bir ön engem szeretni?! — szölt Maurice.

És visszaráborta a szökevény kezét, a két arcz közelebb... közelebb jött egymáshoz, az egyiknek lángoló szeme találkozott a másiknak könnyedves szemével.

Mindketten hallgattak, mindkettő nagyon is jól értette egymást.

S madárdalba és rovarzsongásba oly egés-séges boldogsággal vegyült a férj hortyogása.

Romeé asszony nem akart rosszat cselekedni, becsületérzete finom volt; anélkül, hogy férjét szerelemmel szerette volna, tisztelte, pedig igazán.

Életét áldozta volna fel inkább, semhogy iránta való kötelezettségét tudva megsértse. — T u d v a! de mit tudott ő most magáról?

Csak azt tudta, hogy a madarak esóko-lóztak, hogy a szellő édes hamisságot susogott körülötte, hogy a tüzes szemű ügyvéd oly jele-sen védi „ügyét“ és hogy valaki közel hozzájuk iszonyuan — hortyog.

Szent isten! Ugy hiszem, önök is belátják, itt keveset lehet tudni.

És már is édes borzadás futott végig tes-tén, lelkén, elméjét boldogságos sütsétség kábi-totta el és lankadó pillára gyönyörteljes felbő-nehezedett.

De egyszerre csak!

Ezek a legyek! Ah, ezek a legyek kiáll-hatatlan állatok! Nincs előttük semmi szent, sem a fehér ablakfüggöny, sem a friss hus, sem a pá-rrolgó tej, sem az ártatlanság boldog álma.

E szentelen legyek egyike már néhány percz előtt dongott három hősünk csoportja körül s keresett magának zsákmányt, kire lecsapjon. Eleinte Romeé asszony Montblancján látszott kedve telni és ha abban a légyben Réval Mau-

rice lelke lakik, okvetlenül oda telepedik le. De így futólagos érintés után visszazájt a légtbe, a midőn egy ragyogó fehérségű, egy fényesen kicsiszolt glóbuszt pillantott meg, mely békés nyugalmában ott hevert valami nagy alakkal egybekötve a fű közt, mondom, midőn erre akadt, s azonnal rá is telepedett.

Ez a glóbus a Romeé ur kopasz feje volt. — Louise, — folytatá Maurice szenvedélyesen, — én önt már régóta szeretem, a nélkül, hogy ön azt tudta volna.

A nő már felelni akart, midőn a nyugalmában megzavart alvó, álmában kezével tiltakozni igyekezett a légy tolakodó boldogításai ellen.

Louis véletlenül oda tekintett s kezét hirtelen kivonta Mauricecélból.

— Louise, — kezdé ez ujjalag — én önt szerettem, szeretem most is.

Louise akarát már hanyatlani, erélyét sülyedni érzé, midőn az elzavart légy nagy konokul ujjalag rácsap a kedvelt gömböczerre.

Romeé ur hadonázni kezd kezével s fejét álmában felkapja.

Romeé asszony meg visszakapja sálját fehér keblére.

— Louise, hallgason rám, mondá Maurice lázas hangon — engedje, hogy önt szeressem, engedje, hogy...

De most már a légy oly keményen csapott a makacs fejre, piczi szárnyaival oly derekasan kezdé azt csiklandozni, s oly hevesen dongott azon az ostoba fején, hogy ha Romeé ur értett volna légy-nyelven, megérthette volna dongását: Ébredj, filkő, hiszen elég sokáig dolgozom, ébredj, mert ha még egy pár percet késelel, akkor...

Romeé ur halálig boszantva, kinezva, ingerelve a légy által, először felemelte fejét s aztán jobb kezével nagyot csapva homlokára — alaktalan tömeggé morzsolta a szegény állapot. Ez volt a hála.

De megérdemelte az ostoba légy a csapást. Minek avatkozik a más ember dolgába, mikor az ügyvéd oly jól plaidirozott és az alperes oly szívesen engedett volna és mikor az alkalom is oly kimondhatatlanul jól volt választva.

Romeé ur felült helyében, nagyot ásitott kinyújtózott és aztán... no végre! aztán szét nézett maga körül. Két társa már akkor tisztességes távolságban mozdulatlan némasággal csüngött olvasmányán.

— Lám csak, — szól Romeé ur, — ugylátszik Maurice, hogy könyve igen érdekes!

— Miért ne?
— Miféle könyv az?
— Moliére.
— Tán a „meggondolatlan!”
— Nem, hanem az „okos nők.”
— Ugy hát csak folytassa, a hol elhagyta, én még álmos vagyok.

... Maurice aztán folytatta, a hol elhagyta épen ott, a hol elhagyta, Romeé ur is folytatta a hortyogást, a hol elhagyta, a levegőben pedig szomorúan dongta egy légy...

Mit is dongott az a légy?... F-ő.

Az asszony, az asszony!

— Közönséges történet. —

Közi: Gaál Dénes

Willard Adelina asszony az ottománokon nyugszik, festői helyzetben, férjének elegans dolgozó szobájában. Félhomály uralkodik, a kandalló tüzeinek vörös lángja föl-föllobbanva, bővös világot vet a fiatal asszony gazdag öltözékére, amint málázva, álmokba merülve néz maga elé.

Az óra épen a hetet ütötte. Figyelemmel lesi Ada az ajtót, s azon át csakugyan nehéz férfi-léptek hallatszanak. Ada gyorsan kel föl a nyugágyról s belépő férjének keesteljesen nyújtja csókra márvány fehér homlokát.

— Te itt, ebben a homályban, gyermekem?
— Teljes toiletteben — mond kaczerán Ada. — Akarom, hogy meglepetten csudálj. — Hozass gyertyát, bámulni fogsz, mily nagy-szerűen nézek ki!

— Tán ki akarsz menni?
— Természetesen. Hát nem tudod, hogy ma szerda van? De azt csak biztosan tudod, hogy ma tartatik a szokott estély?!
Willard ur nagyot sóhajtott.

— Ah igen, erről megfeledkeztem. És most jut eszembe, hogy a fiatal Lucas urat hívtam meg hozzánk, hogy az estét nálunk töltsé.

— Ah, mily kár! Látod, mindig ilyeneket teszesz. Veled, magaddal, természetesen unatkozni fog. De mond, hát hogy tetszem?

A férj büszke csodálattal mérte végig szemével, melyekből a tetszés biztos jele sugárzott ki. Ada fehér nyaka, mely fehérebb az alabastromnál, minden ékszer nélkül volt, és csak lelógó aranyfürtjeit díszíté egy sötét rózsza. A testéhez simuló sárga atlasz ruha még jobban kiemeli hófehérségének bábáját.

Willard Nándor fejét lehajtva néz buza virág kék szeméibe nevének, melyek győzelem-ittassan, szikrázva mosolyognak.

— Én gyönyörűségem, nóm! kiálta Willard ur örömmel.

Laptulajdonos: Szalay Imre.

— Nemde szépen nézek ki? Tetszem öregem? No mond!

Megbívólve tekint ismét reá Willard ur, de elfordítva fejét, nehéz és mély lélekzettel sóhajtott fel.

— Igen, gyermekem — igen — te tetszel. Csöngetés hallik! Bizonyosan ő, a fiatal Lucas.

— Te Nándor, hogy áll uszályom? Még egy fél órára van, ezt veletek fogom elcsevegni, ah, de szoritanak cipőim, ujak. — De hát ki jött?

E kérdés a belépő szolgálóhoz lett intézve. — A nagyságos ur lapjai. Ah ugy! Ada asszony szórakozva nézett a tűzbe, azonban egyszerre kérdé:

— Mikor akar hát eljönni?
— Kicsoda gyermekem?
— „Kicsoda gyermekem”? Minő kérdés.

A fiatal Lucas. Ugyan tedd le unalmas lapjaidat, a mikor én beszélek veled.

— Csak az árfolyamokat akartam hamarosan átnézni —

— Ezt azután is megteheted, vagy azt akarod-e édesem, hogy jelenlétedben unatkozzam?

Az édesem lehajlott neje haragos arczához, a boszus, pittyett ajkakat megcsókolta s nevetve kérdezé:

— Unatkozni, kicsikém? Hát unatkozol-e te valaha?

— Nem, válaszolá Ada, nyiltan. — De nem is akarom megkezdeni. Ül ide elé, akarok téled valamit kérdeni.

A férj teljesíté neje kívánságát. A kandalló előtt levő nagy támlányban foglalt helyet, és kimondhatatlan tekintetét vetett nevére, a ki, daczára drága öltözetének, a vörös bársony zsámolyon, lábainál foglalt helyet, és kicsike kezével átfogta térje térdéit.

A kék szemek egy ideig a kandalló paraszába tévedtek. Ezzel egyszerre fölemelte fejét, és komolyan kérdezé:

— Hiszed, hogy jól tánczol?

Willard ur egykissé meg volt lepve. Kérdőleg nézett nevére:

— De kit értesz, gyermekem?
— Hát kit mást, mint a fiatal Lucast.

A férj főnhangon nevetett.

— Hogy ő jó tánczol-e, azt bizonynyal meg nem mondhatom, minthogy én még véle nem táncoltam. Most ismét megszólalt a csöngő. Ah, alkalmasint ő lesz — kérdezé meg tőle magad. — Csak közelebb Lucas! Jó estét barátom! Most Ada, vedd elő őt. Epen most faggat engem, hogy tud-e ön táncolni, mintha mi a börtzére táncolni járnánk.

Willard Ada asszony fölkel. Szemei villámával sújtotta az áruló férjet, ezzel meghajtá magát a magas fiatal ember előtt, ki elmélázva a szőke szépségen, meghajtott fejjel az ajtóban állva maradt.

— Talán háborgatom? S kezével a házi asszony öitözékére mutatott.

— Nem, épen nem, sőt ellenkezőleg, ön épen kapóra jött. Az az nekem, mert tervem van önt illetőleg.

— Nóm, mondá Willard ur, próbára akarja tenni az ön ügyességét, így meg akarja önt tánczoltatni, egyéj semmi, nevetett jóakarattal barátságosan a férj; azért ne vonakodjék, majd csak menni fog.

— De kerlek Nándor! Jöjjön közelebb Lucas ur. Tervem az, minthogy ön oly jó volt, hogy az estét velünk akarta tölteni, azért az est a mienk és minthogy a véletlen úgy akarta, hogy a klubban tánczestély van, melynek leányságomban már tagja voltam, azóta nem is mulasztom el az estélyek egyikét sem, mert én rettenetesen szeretek tánczolni... (Vége jövőre.)

Szerkesztői üzenet

Litt. Igen köszönjük az érdeklődést, csak kérjük ezentul is.

N. Zs. Bejött, adjuk.

V. M. Elkésve kaptuk és hiányosan. Valamit szedgetünk így is belőle.

L. L. Nagy esemény bizony, hogy a Megyei Híradóra jött egy előfizető s az az egy is Szigetvár. Szigetvár város hős város, nem csula, hogy győzi az adót, sőt még feleslegbe is dobálja a pénzt. Persze csak azoknak szól kit illet.

E. Ö. Bevált, jó. Folytassa.

Y. (h) Hihetetlen! Tudja ön azt a verset?

„E gondolathoz képest
Meleg napsugár a kigyó,
Mely keblünkön jégcsap gyanánt
Vértfagyalón végig csuszik,
Aztán nyakunkra tekerődzik
S torunkra fojtja a lélekzetet.”

Azért: ne higgye el a hamis hirt.

X. X. Rövidítve jó lett.

N. B. Szívesen tettük.

R. K. Most még bizonytalan, de valószínű.

Cs. E. Korai volt.

G. I. Pótlólag felhasználjuk.

N. S. D. Köszönet. Máskor kérnök a nevet aláírni, névtelen közleményeket bajos felhasználni.

E. S. pt., G. L. lvb., U. P. hly., A. K. rsz., A. E. bpst., M. Gy. v. cz., I. H. pp., K. Gy. lk., S. M. eslb., B. O. rsb., K. K. bjek., R. S. esp., H. y. mg., V. A. ks. Elküldetett.

Felelős szerkesztő

Krátky János.

Gőz-cséplőgép.

Egy használt 8 lóerejű Clayton-Shuttleworth-féle

gőz-cséplőgép,

2 darab malomi hengerállvány, úgy mint többféle malomhoz tartozandó részletek jutányos árért eladandók.

Venni szándékozóknak bővebb tudósítást ad

tisztelettel

Lesinger Nándor.

Kaposvárott, kanizsai-utca 11 ik szám.

67. szám.
1882.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Tekintetes kaposvári kir. járásbíróóság 414 számú végzése által Krausz Adolf kaposvári lakos ellen Grünvald Teréz s társai részére 3044 frt 80 kr. követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróilag lefoglalt, s 1716 frt 70 kr-ra becsült különféle bolti cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Kaposváron leendő eszközésére határidőül 1882-ik évi márczius hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozóknak ezennel oly megjegyzéssel meghívattak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, a vhajt. szőlő 102. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Kaposvárott, 1882-ik évi február hó 21. napján.

Szigethy Imre,

kiküldött bírósági végrehajtó.

Uj férfi-szabó-üzlet.

Van szerencsém tudatni a m. tisztelt férfiközönséggel, miszerint

Kaposvárott, fő-utca 5. szám alatt

(a vármegyeházzal szemben)

férfi-ruha-üzletet nyitottam.

Becsés pártfogásukat kérve, egyuttal kijelentem, hogy

az idényre való szövetek

nagy választékban s egészen divatos fagon szerint megérkeztek.

Kaposvárott, 1882. febr.

SVITELSZKY ENDRE,

férfi-szabó.

Kiadja és nyomtatja Jeiteles Herman